

10. 10. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zvýšení redukčních hranic pro výpočet důchodů

Od 1. ledna 2006 se zvýší všeobecný vyměřovací základ a redukční hranice nutné pro výpočet výše důchodu. Rozhodla o tom vláda.

Všeobecný vyměřovací základ za rok 2004 činí 17 882 Kč (rok 2003 16 769 Kč). Schválená úprava odpovídá průměrné hrubé měsíční mzdě zjištěné Českým statistickým úřadem za rok 2004.

K tomu, aby upravené vyměřovací základy pojištěnce odpovídaly mzdové úrovni v kalendářním roce, který bezprostředně předchází roku, kdy mu byl přiznán důchod, je třeba použít ještě **přepočítací koeficient**. V příštím roce bude jeho hodnota činit **1,0532**.

Podle zákona o důchodovém pojištění se procentní výměra starobních, plných invalidních a částečných invalidních důchodů stanoví příslušnou procentní sazbou z výpočtového základu (ten se zjišťuje z hrubých ročních příjmů od roku 1986 do roku, který předchází přiznání důchodu). Přitom se bere v potaz to, jak dlouho člověk během svého života odváděl pojištění a v jaké výši. Započítávají se i náhradní doby pojištění (např. péče o dítě do čtyř let věku, doba nemoci nebo výkon základní vojenské služby).

Doba pojištění se započítává nejen před vznikem nároku na důchod, ale v případě přesluhování i po vzniku nároku. Pokud člověk odejde do důchodu při dosažení důchodového věku, započítává se mu 1,5 % výpočtového základu za každý celý rok pojištění. Pokud dále pracuje bez pobírání důchodu, započte se mu ještě 1,5 % výpočtového základu za každých 90 kalendářních dnů odpracovaných po dosažení věkové hranice. Rozhodne-li se pro předčasný starobní důchod, pak se výše procentní výměry důchodu naopak snižuje, a to o 0,9 % výpočtového základu za každých i započatých 90 kalendářních dnů předčasného odchodu do starobního důchodu.

Při stanovení výpočtového základu se berou v potaz tzv. **redukční hranice**. O jejich valorizaci rozhoduje vláda svým nařízením.

V současné době činí výše redukčních hranic 8 400 Kč a 20 500 Kč. Pro výpočet důchodu se započítává částka do 8 400 Kč plně. Pokud se vyměřovací základ pojištěnce pohybuje v rozmezí 8 400 Kč až 20 500 Kč, započítává se částka, která převyšuje 8 400 Kč, z 30 %. V případě, že je vyměřovací základ vyšší než 20 500 Kč, částka, která převyšuje horní redukční hranici, se započítává z 10 %.

Vláda rozhodla o změně redukčních hranic následovně:

částky 8 400 Kč se zvyšují na 9 100 Kč,

částky 20 500 Kč stoupnou na 21 800 Kč.

Zvýšení redukčních hranic zákon kabinetu neukládá a ani neurčuje žádné limitující podmínky pro jejich zvýšení. V souladu se zákonem o důchodovém pojištění by tedy případně bylo i ponechání současných redukčních hranic beze změny. Bez zvýšení redukčních hranic by ale byly důchody přiznané v roce 2006 výrazně nižší než důchody přiznané v roce 2005.

Schválená úprava naplňuje ustanovení Úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 128 o invalidních, starobních a pozůstalostních dávkách, kterou je Česká republika vázána. Ratifikovaná část Úmluvy požaduje, aby podíl výše nově přiznaného starobního důchodu a průměrné čisté mzdy kvalifikovaného dělníka v roce, který předchází roku odchodu do důchodu, činil alespoň 45 %.

Zvýšení redukčních hranic a výpočtového základu nebude mít žádné zvláštní dopady na státní rozpočet. Změny vyplývají ze současného právního stavu a jsou zahrnuty do výdajů na důchodové pojištění v návrhu státního rozpočtu na rok 2006.

Schválená úprava naplňuje základní sociální cíle stanovené v čl. 136 Smlouvy o založení ES, tj. zlepšování životních podmínek a poskytování náležité sociální ochrany, a je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Zdroj: MPSV ČR